

Анализа добијених резултата

Подаци на нивоу Борског округа, обрађени у QGIS софтверу и excel-у, су дали следеће резултате:

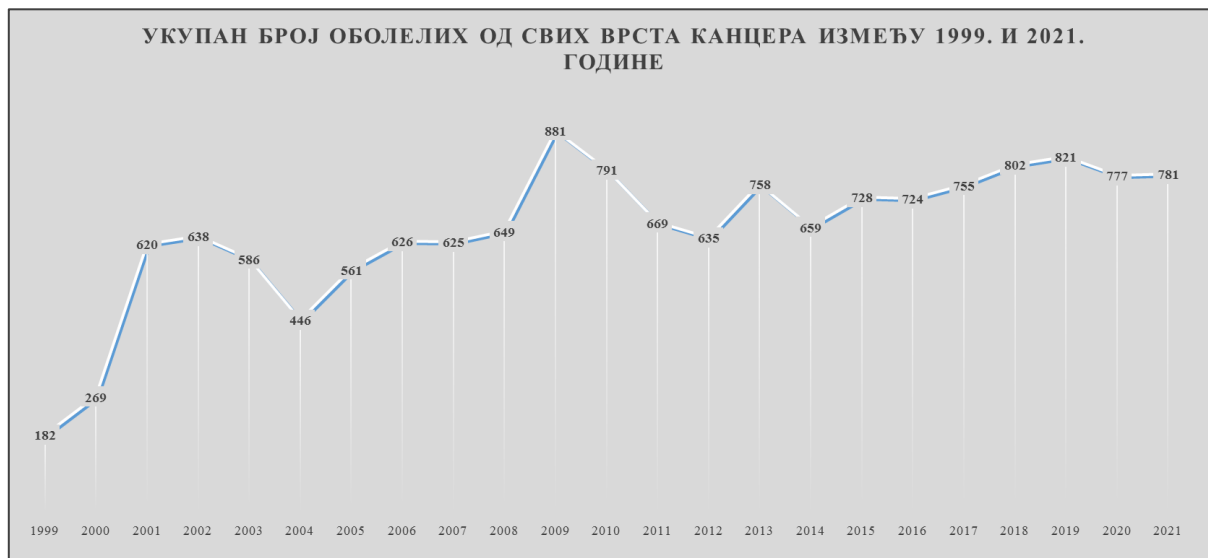

График број 1: Укупан број оболелих од канцерогених обољења у периоду од 1999. до 2021. године.

График број 3 показује да је укупан број новооболелих становника Борског округа од стране свих канцерогених обољења кренуо значајно да се повећава у периоду након НАТО бомбардовања. Најмање је оболелих у првој посматраној години (1999. године) са вредношћу од 182 лица, док је највећи број новооболелих становника забележен 10 година касније – 881. Број је кренуо да опада у периоду до 2021. године, али су вредности и даље веће од 600, што је око 3 до 4 пута више у односу на почетну годину, односно непосредно након бомбардовања.

Најинтезивније повећање броја оболелих је у двогодишњем периоду између 1999. и 2001. године, када је вредност готово утростручена. Генерално график показује да су промене у броју оболелих минималне и да је мала вероватноћа да ће се смањити на вредност пре или током бомбардовања. Други график на коме је представљен процентуални удео према полу показује да не постоји велика разлика у томе ко је осетљивији на настанак канцерогених обољења – заступљенија су код мушкараца за око 4%. Број новооболелих се односи на оне становнике код којих је лекарски забележен настанак канцера, те није искључена могућност да је број већи уколико постоје оболели који нису пријавили обољење или су се лечили ван граница Борског округа.

График број 2: Процентуални однос укупног броја новооболелих, према полу, у периоду од 1999. до 2021. године.

График број 3 показује да се вредност преминулих мењала за неколико десетина лица у односу на претходну годину посматрања, тј. да је најдрастичнији пораст забележен између 2005. и 2006. године, када је забележен највиши број преминулих од канцерогених обољења на територији округа – 421. Тренд опадања броја преминулих је забележен у последњих пар година, а генерално посматрано није забележено значајније одступање од средње вредности за овај период, осим у већ наведеном случају из 2006. године. За разлику од графика који се односи на процентуални однос новооболелих према полу, примећена су већа одступања, те је случај да су мушкарци преминули од стране канцерогених обољења у посматраном периоду за 14% већа у односу на проценат жена.

График број 2: Процентуални однос укупног броја преминулих, према полу, у периоду од 1999. до 2021. године.

На основу анализе графика и специфичности издвојених објеката (намењених тешкој индустрији), као и емитовању различитих канцерогених обољења¹ након бомбардовања објеката приказаних на картама, није искључена могућност да је НАТО бомбардовање имало знатни утицај на повећање броја новооболелих и преминулих на територији истраживаног подручја. За потврду је потребно спровести много детаљнија истраживања која ће укључити стручњаке из релевантних области попут онкологије, биохемије и др. Треба имати у виду да последице бомбардовања индустријских објеката на територији насеља Бор и Прахово нису ограничене само на простор јединица локалних самоуправа и округа, већ да је, због њиховог пограничног положаја, хемијско загађење захватило много шири просторни обухват, чак и преко граница Србије до подунавских румунских градова, те су приказани бројеви заправо много већи.

¹ Детаљније о последицама у аtributeвној табели слоја података у векторском облику који приказује све податке о бомбардованим локацијама или у excel табели *Baza podataka bombardovanih lokacija.xlsx* (\Projekat\shp фајлови и извезене карте за Борски округ.rar").